

CAPUT LVII.

SUMMARIUM.

- 1 Delinquens non potest alienare post crimen commissum quando bona ipso jure confiscantur.
- 2 Confiscatio bonorum de jure non intrat nisi in delicto heresis, aut laesa maiestatis.
- 3 Fiscus alienata post delictum à quibuscumque avocat ubi publicatio bonorum ipso jure infligitur. Cum fructibus num. 5. Nec tenetur premium restituere num. 4. Fallit in alienationibus per delinquentem ex causa alimentorum factis nu. 8. Pro pennis non habet bona delinquentium hypothecata n. 10.
- 4 Fisco bona censentur applicata, ubi adeo pena confisicationis ipso jure.
- 5 Dominum rei confiscata non transit in fiscum, nisi secuta condemnatione.
- 6 Alienations in fraudem fisci quandocunque facte non subsistunt.
- 7 Bona futura delinquentis non veniunt in confisicatione.

Quando bonorum publicatio, seu confisatio fit ipso jure, delinquens non potest alienare, * inter cetera enim facultate alienandi post commissum crimen privatur latè Ricciul. de jure personarum extr. Eccles. grem. existent. lib. 5, cap. 31, & per totam, Castrpal. tract. Moral. part. 1, tract. 4, disp. 5, punct. 19. Caren. ad Fulcod. post tract. Inquisit. quæstione 15, numer. 6, in fine. Cyriac. controv. 492, sub num. 3, versic. Licit fecit sit. Auctor hic num. 1. Hodie tamen juris communis ex dispositione confisatio bonorum, non militat nonnisi duobus in casibus haeresis * nimurum & criminis laesa Maiestatis, in primo capite Joan. Carol. Antonell. de tempor. legal. libro 2, capite 82, num. 34, Guazz. de defens. reor. 8, capite 1, num. 3, & seq. Giovagn. cons. 94, nu. 4, libro 1. Fontanell. decis. 475, num. 9, ubi quod in Catalonia procedat etiam ex constitutionibus illius Regn. Florian. Dulph. controv. 29, nu. 3, ubi quod Bononiæ extet simile statutum, Peguer. decis. 36, num. 11. Spad. cons. 27, num. 2, & nu. 13, lib. 1, alios cumulat Auctor hic n. 4, quibus addo Giovagn. cons. 94, num. 5, & per totum lib. 1, Censal. in l. unic. Cod. si quis Imper. maledix. 5, 2, num. 1, & seqq. ubi de maledicente Principi cui per ipsum immediatè confisatio bonorum imponit potest.

In quibus sane delictis publicationem bonorum ipso jure * infligentibus fiscus bona interim alienata post delictum à tertius possessoribus executivè, ac directo revocat ex cumulatis per Auctorem hic numero 4. Spad. consilio 27, numero 11, 14, 16, & per totum lib. 1. Cost. de retrotract. cas. 22, num. 2, cap. 8. Ricciul. de jure personar. extr. grem. Eccles. existentium lib. 5, cap. 35, num. 12. Quod adeo verum præexistit, ut fiscus in recuperatione bonorum non teneatur premium * refundere, ut aliis cumulatis subjugit Auctor hic num. 5. Gratian. discept. 54, num. 16. Thesaur. quæst. forens. 40, n. 2, lib. 2. Ricciul. de jure personar. extr. Eccles. grem. existent. lib. 5, cap. 38, n. 2, cum adductis per Hodier. ad Surd. decis. 247, num. 1. Quam restitucionem alienatorum ab Emptoribus faciendam cum fructibus concludit Auctor hic numero 6, &

pluribus * exornat Ricciul. de jur. person. extr. Eccles. grem. existent. libro 5, capite 37, numero 1, & per tot.

Tametsi à die patrati criminis, pro quo poena confisicationis imponitur ipso jure * bona fisco censeatur confiscata. Pen. decisio 281, nu. 15. Ricciul. de jur. person. extr. Eccles. grem. exist. libr. 5, cap. 31, numero 3. Caren. resol. 121, numero 11, & in annot. ad Fulcod. quæst. 15, numero 5. Nihilominus dominum rei confiscatae * non transit in fiscum, nisi post secutam condemnationem, ut iuxta probabiliori defendit Auctor hic num. 7. Bec. cons. 18, num. 15. Ricciul. de jure person. extr. Eccles. grem. exist. lib. 5, cap. 31, sub num. 4, versic. Contrariam. Caren. in annot. ad Fulcod. quæst. 15, n. 6, & 7, Spad. consil. 27, n. 11, lib. 1, ubi quod dominum transeat in fiscum, licet quoad exequitionem declaratoria requiratur.

Ex causa tamen necessaria veluti pro alimentis, dote, & similibus alienationes quandocumque factæ à criminoso, * cui bona ipso jure confisca-8 tur irrevocabiliter sustinentur, quemadmodum post alios limitat Auctor hic, numero 8, & 18, latè Bec. consilio 8, numero 6, & seq. ac per totum. Gratian. discept. 5, num. 17. Ricciull. plures allegans de jure person. extr. Eccles. grem. exist. libro 5, cap. 36, nu. 3, & cap. 40, n. 9. Acoft. de privileg. credit. reg. 2, amplia. 7, n. 212. Hodier. ad Surd. decis. 247, n. 8. Alienationes autem in fraudem fisci * emanate quandocunque successerint viri 9 bus non subsistunt, ut prosequitur Auctor hic n. 10, & seq. Cyriac. controv. 492, num. 2, ad 6. Anton. de Ball. tract. var. lib. 4, quæst. 8, ex nu. 12, fol. 220.

Fiscus tandem pro delictis, seu pennis non habet bona delinquentium hypothecata * ut conclu-10 dit Auctor hic n. 19, alios recenset Merlin. de pign. & hypothe. lib. 3, quæstione 88, numero 5, & 7, & futura delinquentis bona in confisicatione * non 11 veniunt. Ant. de Bal. tract. var. lib. 4, quæstione 8, num. 56, fol. 222. Manent. consilio 102, numer. 17, Caren. resolut. 121, num. 10. Georg. Mund. consilio 20, n. 222, lib. 1. Joan. Carol. Antonell. de tempor. legal. lib. 1, cap. 64, nu. 26, & faciunt tradita per Cyriac. controv. 148, num. 1, & seq. & controv. 493, num. 9. Franc. Censal. ad Peregrin. de fideicommiss. art. 31, vers. primo ergo fol. 203. Andr. Censal. ad l. unicam Cod. si quis Imper. maledix. §. 2, numero 7, & sequent.

CAPUT LVII. §. 1.

SUMMARIUM.

- 1 Feudalia in confisicatione bonorum regulariter non veniunt. In statu Montisferrati redacta sunt ad instar allodialium nu. 2. Ideo confiscantur num. 3. Amplia ut num. 4, & num. 5. Declara ut num. 6.
- 2 Licentiam petenti onus adjectum Vassallo favore Principis, in illius odium retrorqueri nequit.
- 3 Filius in consuetudine alienandi feuda continetur.
- 4 Successoribus in feudo qui potest prædicare per contractum potest etiam per delictum.
- 5 Mortuus ex vulnere quando quis presumatur.

In confisicatione bonorum * Feudalia regulariter non veniunt. Doct. in leg. si finita 15, ff. de

Observationum de Alimentis Caput LVII.

105

ff. de damn. infect. Cyriac. controv. 491, n. 6. Ber-
tazzol. cons. 368, & 369, in crim. & faciunt tradi-
ta per Fulg. de emphyt. tit. de success. in bon. em-
phyt. qu. 4, n. 4, & per totam.

Unde plures Vassalli Ducatus Montisferrati in
confisicationem bonorum etiam feudalium con-
demnati conquerebantur, quorum tamen querelæ futiles omnino ex pluribus reputata fuerunt,
2 & primò quia in Statu Montisferrati Feuda * ad
instar allodialium reputantur, cumque solo Domini
assensu indifferenter alienantur. Bec. consil.
18, n. 8. Surd. cons. 105, sub n. 13, & seq. Cyriac.
controv. 23, n. 1. Roland. cons. 42, n. 27. lib. 1.
Manent. consil. 42, n. 28, & consil. 43, n. 85.

Quo stante non ambigitur, quin etiam in con-
fiscatione * maximè specialiter expressa compre-
hendantur. Socin. sen. cons. 266, sub num. 37, lib.
2. Ruin. cons. 155, num. 12, & seqq. lib. 1. Bim.
cons. 254, nu. 33, 35, & per tot. Curt. jun. cons. 4,
n. 20, & 21. Mantic. de tacit. & ambig. lib. 22,
tit. 30, n. 7, cum adductis per Fulg. de emphyt.
tit. de success. in bon. emphyt. d. quæst. 4, n. 13. Ro-
fental. de Feud. cap. 11, conclus. 12, per tot. Ca-
ball. resol. crim. 182, n. 7, & 8. Fachin. controv.
jur. lib. 9, cap. 53. Nevizan. cons. 68, n. 41. Boër.
dec. 264, n. 8, & 9. Menoch. de recuper. pos. re-
med. 9, n. 251, & 252. Farinac. de delict. quæst.
25, n. 71, in fin. Pignat. ad statut. Ferrar. rubr.
127, sub num. 85, vers. huc tamen ubi inter ceteros
allegat. Rota in Farfen. bonorum 17 Novemb.
1648, à num. 7, coram Reverendissimo Cerro. Cy-
riac. controv. 342, n. 2.

Deinde quia quoad reos, & contumaces, qui
4 nec descendentes habent, nec agnati * in con-
cessione Feudi comprehensi extant, res caret
omni difficultate, quia tunc Princeps si Feudum
ratione confisicationis pretendere nequit, illud
ratione domini ex capite caducitatibus consequitur.
Corbul. de caducit. ob mortem civilem n. 21. Gabr.
consil. 73, nu. 7, lib. 2. Cyriac. dicta controv. 342,
nu. 3, & faciunt tradita per Cyriac. dicta contro-
ver. 491, n. 6.

Tandem in præsentiarum sine ulla prorsus dif-
ficultate res transit, ex quo Bursa * Fiscalis à
5 Bursa directi non differt, tunc enim etiam Feuda
confisicationi omnino cedunt. Cravet. consil. 128,
sub n. 6. Rosental. de Feud. cap. 11, conclus. 11, n.
13. Rota in d. Farfen. bonorum 17 Novemb.
1648, n. 11, coram Reverendissimo Cerro.

Neque prædictis restitere videbatur, quod hæc
6 Feuda sint quidem * alienabili, atque ad instar
allodialium redacta, ita tamen si Domini assensus
accedit; adeo ut in aliquo alterata non censeantur.
Dec. consil. 171, sub n. 3, prope finem versic.
dum dicitur. Corbul. de caus. privat. ob mortem ci-
vilem, num. 41, & seqq. Ubi insuper animadvertisit
quod facultas alienandi Feudum intelligatur de
alienatione, quæ fiat expresse per contractum,
non autem de ea, quæ ex delicto sequitur.

Sed neutrum ex prædictis officit; nam onus
7 petenti licentiam favore Principis * adjectum in
illius odium retrorqueri non debet, istudque im-
pedire nequit, quominus Feudum confiscari valeat,
ut optimè concludit Boff. in tit. de boni pub-
licati. sub n. 54. versic. nisi diceres. Satisque Vas-
fallus dispositus dicitur, quod hæc Feuda in com-
mercio existentia dum deliquit, quia in hoc ge-
nere Feudorum non requiritur, quod investitus
expresè disponat, ut Fiscus succedit, sed sufficit,
quod delinquat; tunc enim Fiscus succedit, non
quia delinquens dicatur in eum alienasset, sed ex
eo quod in Feudo ex consuetudine alienabili
etiam Fiscus * comprehendatur. Corbul. de caus.

privat. ob mort. civil. n. 61, & bene ratiocinatur
Rota in d. Farfen. bonorum 27 Novemb. 1648.
n. 13, & 14. coram Reverendissimo Cerro, & fa-
cunt tradita per Boff. in tit. de boni publicati. sub
n. 54, vers. & ad cons. Et prædicti omnes proce-
dunt etiam ultra condemnatum agnati Feudo
capaces supersint, ad quorum exclusionem Feuda
hujus generis non minus confiscari, quam alienari
possunt.

Ratio prædictorum subest optima, quandoqui-
dem quæ per contractum possunt in alium trans-
ferri, & alienari in præjudicium heredum, & suc-
cessorum, eadem delinquendo per publicationem
bonorum in Fiscum transferri possunt; nam qui
per contractum * potest, is etiam per delictum
successoribus suis præjudicare valet. Bald. in l. e-
mancipatum 7. §. sed & si pater. sub n. 2. vers. &
nota quod ff. de Senator. Afflct. in cap. 1. gloss. 3. n.
8. in tit. que sit prim. cauf. genesc. amitt. Socin.
sen. dicto consil. 266, sub n. 38. vers. igitur quando
lib. 2. Peregr. de jur. Fisc. lib. 5. tit. 1. n. 1. n. 90.
Girb. consil. 55. n. 12.

Maximè quia alterius ex classibus inter se ca-
pitali inimicitia affectis siccari, alterius adhærentem
tem lataliter ex insidiis ictibus sceloporum vulnerarunt
cum assistentia, auxilio, coadjutorione,
& intervenientia eorumdem, quorum Feuda Fisco
Ducali obtam grave facinus publicè, palam, ac
cum universæ civitatis scandalo paratum applicata
fuerunt, * ex quo vulnera post trimestre obit,
adeo ut tam siccari quam ipsi assistentes
auxiliis praefando de nece jure merito omnes
condemnati extiterint, l. ait. leg. 21. ff. ad leg.
Aquil. Guazzinus de defens. reorum 4. cap. 10. n.
2. Giurb. consil. 84. nu. 7. 26. & seq. Marescot.
variar. resol. 128, n. 1. ac per totum lib. 2. Joan.
Carol. Antonell. de tempor. legal. lib. 2. cap. 55.
nu. 2. & per totum: ubi idem procedere inquit,
si vulneratus post intervallum intra octo menses
decesserit.

CAPUT LVIII.

SUMMARIUM.

1 Fundus dotalis alienari non potest. Validè per-
mitatur n. 2. Alienatus per alterum ex juga-
libus ab alienante potest revocari n. 7. Amplia
5 ut n. 8. Alienari potest quando fuit da-
tus in donum estimatus n. 11. Secundò alien-
ari potest ex causa necessitatis n. 12. Et pro
alenda familia n. 13.

3 Executio in fundo dotali fieri non potest. Limi-
taut n. 4.

5 Maritus executivè conveniri non potest in bonis
dotalibus eidem assignatis tanquam liberis
contra n. 6. Erga emporem fundi dotalis
quando teneatur de evictione num. 9. & nu-
mero 10.

F undus dotalis alienari nequit, ut prosequi-
tur post alios * Auctor hic nu. 1. & sequent.
Barbat. de divisi. fruct. part. 2. cap. 3. num. 58.
& seq. Gibalin. de usur. lib. 4. cap. 5. art. 17.
num. 54. fol. 149. tom. 2. Georg. Mund. consil.
5. numer. 47. libr. 2. Mart. Medic. examinat.
ad decis. Sen. 30. num. 10. & decis. 50. num.
10. Surd. decis. 86. num. 1. & sequent. latè Al-
totogad. consilio 25. num. 2. & per tot. libr. 2.
Rota dec. 91. n. 6. part. 8. & dec. 231. n. 8. part.
9. tom. 1. rec. Rim. consil. 41. n. 7. eadem Rota

in Anconitana prætensiæ venditionis 14 Junii 1655. in fine Bicchio. Potest tamen permutari * maximè si exinde conditio Uxor evaserit melior, ut comprobant Altograd. dicto consil. 25, nu. 20, & seq. lib. 2. Mantic. de tacit. & ambig. lib. 25, iii. 3, n. 21. Rota in Melitana bonorum 6 Martii 1654. §. Et licet, verific. Quia tamen Cerro. In nihil resistente quod Auctor hic nu. 14, contrarium sustinere contendet, ejus namque traditio præsupponit duo, alterum, quod in contractu mulieris solemnitates requirantur, & quod sine illis contractus etiam evidenter utilis non suffineatur, quod reprobamus infra capite tertio.

Sicut ergo fundus dotalis est inalienabilis, ita nec in illo fieri * potest executio, Borell. cons. 54, n. 1, & seq. lib. 1. Chartar. dec. 34, per totam, Antonin. de Amat. resolut. 45, n. 1, ubi infinitos cumulat. Quod tamen intelligitur quoad debita contracta durante matrimonio, nam pro existentibus super fundo, aut re dotali ante contractum matrimonium * maritus convenitur, ut se declarant prædictati Doctores, & præter eos Castill. dec. 97, per totam. Franch. dec. 636, n. 1. Carleval. de Judic. tit. 3. disput. 19, n. 9. Gibalin. de usur. lib. 4. cap. 5, art. 17, n. 56, fol. 149, tom. 2. Barbat. de divis. fruct. part. 2, cap. 3, sub n. 64, vers. Secus tamen. Auctor cap. 65, n. 14. & optimè declarat Fontanell. dec. 421, n. 21. Quam distinctionem comprobat Auctor hic n. 15, & cap. 65, in fine. Quod si uxor vel alias bona tanquam franca & libera marito assignaverit, tunc quod maritus * executivè conveniri pro debito uxoris non possit firmant Castill. dicta dec. 97, n. 2, Antonin. de Amat. resolut. 45, n. 23. Sed ambobus ex prædictis ex professo confutatis * contrarium firmant etiam in casu, quo bona in dotem data fuerint uti franca & libera Cutel. de donat. tract. 1, discurs. 2, partic. 10, n. 67, fol. 130. Carrus. in Sylv. arbore. 31, n. 87, & 119.

Usque adeò inalienabilis fundus dicitur, ut ab ipsomet alienante, sive * marito, sive uxore, revocari possit, ut subjungit Auctor hic n. 17, & comprobant Surd. dec. 86, n. 2. Peregr. consil. 19, sub n. 4, vers. de Marito lib. 3, Rosental. de feud. membr. 9. conclus. 70, sub n. 20, vers. Verum respondeatur. Mangil. de evict. quest. 70, n. 10. Altograd. consil. 25, n. 3, lib. 2. Thomas. de tutor. & curat. tit. 19, n. 2182. in fine fol. 662. Cyriac. controv. 10, n. 65. Gibalin. de usur. lib. 4, cap. 5, art. 17, n. 57, tom. 2. Quod procedit jure civili inspesto etiam alienatio fundi dotalis * juramento firmata appareat, quemadmodum animadvertisit Auctor hic n. 18. Mangil. de evict. quest. 71, n. 11. Rota dec. 269, n. 13, in fine 14, & 15, part. 9, tom. 1, rec. Thomas. de tutor. & curat. tit. 19, n. 2182. fol. 662, Altograd. dicto consil. 25, sub n. 29, vers. Qui juramento lib. 2. At si maritus * etiam scienti fundum dotalem vendiderit, eique de evictione caverit, si sequatur evictio erga empotrem quantumvis scientem rem dotalem obligatus erit de evictione, Roland. à Vall. cons. 67, n. 2, & per totum lib. 4. Odd. consil. 51, n. 3, 17, & per totum. Carol. Anton. Mocce. in Sylv. cas. forens. cap. 5, n. 9. Mangil. de evict. quest. 71, n. 23, & 24, & prosequitur Auctor hic n. 20, & 21. Gabr. consil. 165, n. 3, 6, & per totum lib. 1. Manent. dec. 20, n. 23. ubi quod si evincatur fundus dotalis culpa focri, nulla actio evictionis uxori competit, nec contra patrem, nec contra maritum.

Seclusa autem evictionis promissione fundum

dotalem maritus à se etiam * cum juramento alienatum revocare potest, nec pretio refuso Handed. consil. 19, nu. 8, lib. 2. Surd. dec. 86, nu. 2. Menoch. consil. 559, nu. 7. Thomas. de tutor. & curator. tit. 19, n. 2194, fol. 663.

Conclusio prædicta nonnullas recipit limitationes, quarum prima est, quando fundus in dotem assignatur æstimatus, * nam tunc transit in dominium mariti, nec impeditur quominus alienare valeat, Scraph. dec. 1332, n. 1, & seqq. Duran. dec. 1, nu. 12, 13, & 14. Bim. consil. 41, nu. 5, & per totum, & consil. 163, nu. 8. Coccin. dec. 257, nu. 4. Laurent. Ursel. consil. 68, nu. 1, & per totum in verbo æstimatione. Galeot. controv. 40, n. 10, & 11, lib. 2. Olea de cession. jur. tit. 5, quest. 12, n. 3, & 4. Cigal. de act. §. 20, nu. 27. Barbat. de divis. fruct. part. 2, cap. 3, n. 51, & 57. Gibalin. de usur. lib. 4, cap. 5, art. 17, n. 53, cum infinitis apud Auctorem hic n. 22, datur tamen regressus uxori ad fundum, & alias res alienatas per maritum ubi effectus fuerit non solvendo, Gabr. dicto consil. 165, n. 1, lib. 1. Duran. dicta dec. 1, n. 14. Auctor hic n. 23, & 26. Secunda limitatio est, quia fundus dotalis alienari * potest, ubi præcisa subest necessest. Fontanell. dec. 541, sub n. 4, vers. istud intelligi. Ropol. var. resol. cap. 9, nu. 67, latè Altograd. consil. 25, num. 18, & consil. 26, fere per totum lib. 2, & pluribus exornat Auctor hic n. 27, & 28. Andr. Censal. decis. Lucen. 10, n. 6, & 14. Tertia demùn limitatio coincidens cum prædictione comprobant Auctor hic n. 15, & cap. 65, in fine. Quod si uxor vel alias bona tanquam franca & libera marito assignaverit, tunc quod maritus * executivè conveniri pro debito uxoris non possit firmant Castill. dicta dec. 97, n. 2, Antonin. de Amat. resolut. 45, n. 23. Sed ambobus ex prædictis ex professo confutatis * contrarium firmant etiam in casu, quo bona in dotem data fuerint uti franca & libera Cutel. de donat. tract. 1, discurs. 2, partic. 10, n. 67, fol. 130. Carrus. in Sylv. arbore. 31, n. 87, & 119.

7 Usque adeò inalienabilis fundus dicitur, ut ab ipsomet alienante, sive * marito, sive uxore, revocari possit, ut subjungit Auctor hic n. 17, & comprobant Surd. dec. 86, n. 2. Peregr. consil. 19, sub n. 4, vers. de Marito lib. 3, Rosental. de feud. membr. 9. conclus. 70, sub n. 20, vers. Verum respondeatur. Mangil. de evict. quest. 70, n. 10. Altograd. consil. 25, n. 3, lib. 2. Thomas. de tutor. & curat. tit. 19, n. 2182. in fine fol. 662. Cyriac. controv. 10, n. 65. Gibalin. de usur. lib. 4, cap. 5, art. 17, n. 57, tom. 2. Quod procedit jure civili inspesto etiam alienatio fundi dotalis * juramento firmata appareat, quemadmodum animadvertisit Auctor hic n. 18. Mangil. de evict. quest. 71, n. 11. Rota dec. 269, n. 13, in fine 14, & 15, part. 9, tom. 1, rec. Thomas. de tutor. & curat. tit. 19, n. 2182. fol. 662, Altograd. dicto consil. 25, sub n. 29, vers. Qui juramento lib. 2. At si maritus * etiam scienti fundum dotalem vendiderit, eique de evictione caverit, si sequatur evictio erga empotrem quantumvis scientem rem dotalem obligatus erit de evictione, Roland. à Vall. cons. 67, n. 2, & per totum lib. 4. Odd. consil. 51, n. 3, 17, & per totum. Carol. Anton. Mocce. in Sylv. cas. forens. cap. 5, n. 9. Mangil. de evict. quest. 71, n. 23, & 24, & prosequitur Auctor hic n. 20, & 21. Gabr. consil. 165, n. 3, 6, & per totum lib. 1. Manent. dec. 20, n. 23. ubi quod si evincatur fundus dotalis culpa focri, nulla actio evictionis uxori competit, nec contra patrem, nec contra maritum.

8 Seclusa autem evictionis promissione fundum

CAPUT LIX.

SUMMARIUM.

1 Fundus dicitur dotalis quando nulla præcedente æstimatione fuit datus in dotem. Dicitur dotalis quando loco pecuniae in dotem assignatur num. 2. Dotalis validè alienatur accedente consensu & juramento mulieris num. 6. Dotalis à marito alienatus etiam cum juramento recuperari potest n. 7.

3 Empium ex pecunia dotali non efficitur dotalis.

4 Æstimatione non semper facit emptionem.

5 Emens ex pecunia aliena, aut hæredis, non sibi, sed Domino, vel hæredi acquirit.

8 Uxor

Observationum de Alimentis. Caput LIX.

107

8 Uxor fundum dotalem alienatum cum juramento stante lassione recuperare potest. Si juraverit premium recepisse, in venditione quoad emptorem sibi prejudicatur, non autem quoad mariatum n. 11. Secus si in judicio confessa fuerit habuisse premium n. 12.

9 Maritus & uxor, si vendant simul numerata pecunia præsumunt quod pervenerit ad maritum. Secus si simul aliquid acquirunt cum unusquisque pro dimidia acquirat n. 10.

P Ro clariori intelligentia inferius dicendum * venit, tunc autem dicitur dotalis, quando fundus nulla præcedente æstimatione in dotem traditur leg. dotale prædium 15, & l. seq. ff. de fund. dat. & in l. 1, Cod. de rei uxor. act. Altograd. consil. 25, n. 1, libro 2. Joan. Franc. Andreol. controv. 313, num. 1. Mart. Medic. decis. Senen. 50, nu. 12, & 13. Cenc. de cens. quest. 18, num. 7, & post tract. dec. 35, num. 10. Merlin. de pignor. & hypothec. libro 2, quæst. 19, num. 10. Rota in Perusina census 27 Junii 1653. S. præterea Zarate.

Deinde dicitur fundus dotalis, quando constante matrimonio dos, quæ erat in pecunia ex pacto inito inter virum, * & uxorem conversa in fundum tanquam dotalem, ubi maximè ultra consensum, & pactum intendit utilitas mulieris, l. si ex pecunia 12, Cod. de jure dotali. Handed. consil. 14, num. 56, & consil. 41, num. 27, libro 1. Joan. Franc. Andreol. controv. 130, n. 16, & dicta controv. 313, num. 2, & 3. Giovagn. consil. 32, numer. 5, 8, & per totum lib. 1. Caren. resolutione 70, num. 3, & 4, ac per rot. Merlin. de pignor. & hypothec. lib. 2, quest. 19, num. 45. Rota decis. 231, num. 12, partit. 9, tomo 1, recent. nec ab ista conclusione redendum erit quicquid contrarium attentaverit Auctor cap. 58, num. 14. Seclusa autem pacto, consensu, & utilitate * uxoris emptum ex pecunia dotali non efficitur dotalis. Monach. decisione Lucen. 67, num. 7, & 8. Cephal. consil. 351, num. 31. Giovagn. consil. 32, nu. 1, & seq. lib. 1. Joan. Franc. Andreol. controv. 130, num. 2, & seq. Mart. vot. 127, num. 5, dixi allegat. 45, n. 11, lib. 3. Gratian. discept. 964, n. 22, ubi limitat quando maritus effectus est non solvendo. Merlin. de pignor. & hypothec. lib. 3, quest. 52, n. 4. Buratt. decisio. 719, n. 4. Ferentill. ad eundem Buratt. dec. 784, lit. A. Andr. Censal. decis. Lucen. II, n. 83, & 84. Rota in Macerata. Salvian. II Martii 1647. §. Quia cum præcesserit. Eminentiss. Corrado, & dicta decisione 231, n. 3, usque ad 12, part. 9, tomo 1, recent. Animadvertisudo tamen, quod non semper æstimatione * faciat emptionem in constitutione dotis, ita ut maritus ad restituionem dotis in quantitate, sed in fundo teneatur, si fundus in dotem æstimatus tradatur, sed dantur distinctiones videndæ apud Cyriac. controv. 220. Joan. Baptista Antonell. consil. 3. Merlin. de pignor. & hypothec. lib. 2, quest. 19. Capyc. Galeott. controv. 40, per totum lib. 2. Tondut. var. res. civil. 52. Jo. Franc. Andr. controv. 313, n. 4. Mart. Medic. ad decis. Senen. examinat. 30, per totam, & dec. 50, pariter per totam. Emens * verò ex pecunia alterius aut hæredis, non sibi, sed Domino, vel hæredi acquirit, dixi alleg. 26, n. 18, lib. 2, & allegat. 73, n. 2, lib. 3. Rota decisio. 38, n. 1, & sequent. part. 9, tomo 1. Giur. dec. III, n. 2, & sequent.

Facta igitur dotis constitutione in fundo, seu

in alia proprietate immobili, quæ inalienabilis existit ex traditis in præcedenti capite, subiungitur hic fundum dotalem alienari posse irrevocabiliter, si accedit juramentum mulieris * alienationi assensum præstantis, ut prosequitur Auctor hic à n. 1. Menoch. consil. 789, num. 5. Vivius dec. 133, n. 2. Peregr. decis. Patavin. 94, nu. 4. Mantic. de tacit. & ambig. lib. 1, tit. 8, num. 2, & 38. A Cost. de privil. credit. reg. 2, ampliat. 6, n. 108. Pen. dec. 489, n. 2, & 3. Rota apud Cenc. de cens. dec. 32, n. 9. Mangil. de evict. qu. 71, num. 21. Rota coram Cavaler. decisione 482, n. 2, & dec. 269, sub nu. 15, vers. tamen de Jure Canonico & nu. 18, part. 9, tomo 1, rec. Thomas. de tutor. & curat. tit. 19, nu. 2183, fol. 662. At si maritus etiam cum juramento fundum dotalem * alienaverit adhuc illum recuperare poterit, ex quo agitur de prejudicio tertii nimiriū ipsius uxoris. Montas. de tutel. cap. 33, n. 91, & 92, fol. 137. Surd. dec. 86, n. 2. Rota dec. 119, n. 2, & 21, part. 2, divers. Mangil. de evict. q. 71, n. 19. Thomas. de tutor. & curat. tit. 19, num. 2193, fol. 662. Sed contrarium verius etiam in marito comprobant post alios Mangil. de evict. dicta qu. 71, n. 21. Thomas. de tut. & curat. tit. 19, n. 2205, sublimit. 130, fol. 663.

Si tamen concurrat lassio enormis, aut enormous exinde insurgit metus reverentialis, ob quem juramento * non resistente mulier fundum dotalem à se alienatum revocare non prohibetur, ut exornat Auctor hic n. 12, usque ad 69, ubi tandem n. 66, quod metus reverentialis erga maritum juncta lassione prebeat occasionem uxori non obstante juramento agendi ad rescissionem alienationis fundi dotalis, & præter adductos per ipsum longa serie idem comprobant Thomas. de tutor. & curat. tit. 19, n. 1291, fol. 662. Hodie. ad Surd. dec. 86, n. 16, & seq. Cyriac. controv. 403, n. 18, & seq. ubi post alios, quod minor metus requiratur in muliere. Joan. Franc. Andr. controv. 3, n. 10, & seqq. Leoncill. decis. Ferrar. 100, n. 2, & seq. ubi quod in muliere minor metus sufficiat quam in masculo. Sperell. dec. 108, n. 87, latissime Hodie. controv. 16, ex n. 1, usque ad finem. Spad. consil. 147, n. 3, lib. 2. Galeott. controv. 14, n. 26, & 30, lib. 2. Buratt. dec. 75, n. 14. Merlin. Pignatell. controv. 100, n. 57, & seq. cent. 2, ubi tamen in filio contrahente cum patre limitat Larr. allegat. Fiscal. 35, n. 23, & seqq. ubi tamen n. 26, dubitat stante juramento quantumvis penitus indotata remaneret Antonin. de Marin. resol. 144, n. 20, & 21, lib. 1. Caren. res. 85, n. 17, & resolut. 94, n. 15. Altograd. consil. 5, n. 71, lib. 1, & consil. 24, à n. 19, usque ad 26, lib. 2. Staiban. jun. resolut. 70, n. 23, & sequent. A Cost. de privileg. credit. reg. 2, ampliat. 6, nu. 188, vers. que tamen. Mart. Medic. ad decis. Senen. examinat. 34, nu. 78, & seq. Ropol. var. resolut. 14, n. 520, usque ad 529, ubi subn. 526, videatur requirere minas. Andr. Censal. decis. Lucen. 8, n. 58, & seqq.

Si maritus & uxor insimil fundum dotalem, vel aliam * rem vendant numerata pecunia ad maritum duntaxat totum pervenisse præsumunt Auctor hic nu. 69. Ofasc. dec. 44, nu. 5, & dec. 140, num. 2. Mantic. de tacit. & ambig. libro 4, titul. 22, num. 5. Valasc. consult. 83, nu. 6. Noguerol. allegat. 29, num. 122, cum adductis per Thomas. de tut. & curat. tit. 19, n. 1948, fol. 632. Cancer. var. resol. part. 3, n. 113, & 114. Cyriac. controv. 37, ex n. 19. Amat. decis. March. 27, nu. 11. Gratian. discept. 498, à nu. 1, ad 8, ubi

etiam si